

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἔχον παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὠφελείας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμένου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ἘΝ ΕΤΟΣ
Ἑσωτερικοῦ δραχ. 5.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 7
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς
καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 119, ἐναντὶ Χρυσόσπηλαιωτίσσης

Περίοδος Β'.—Τόμ. 2ος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἰουλίου 1895

Ἔτος 17ον.—Ἀριθ. 30

ΕΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΚ Τ. ΜΑΛΩ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
[Συνέχεια· ἴδε σελ. 225]

—Διατί δὲν ἐπέστρεψες εἰς τὸ Μαρωκούρ; ἠρώτησεν ὁ κ. Βουλφράν.

—Ἐγώμισα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναχωρήσω ἄνευ τῆς διαταγῆς σας, ἀπεκρίθη.

—Καλὰ λέγεις, εἶπεν ὁ φείλις νὰ ἦσαι ἐδῶ εἰς τὴν διάθεσίν μου ὅταν ἔρχωμαι...»

Μετὰ στιγμιαίαν δὲ παῦσιν ἐπανέλαβε·

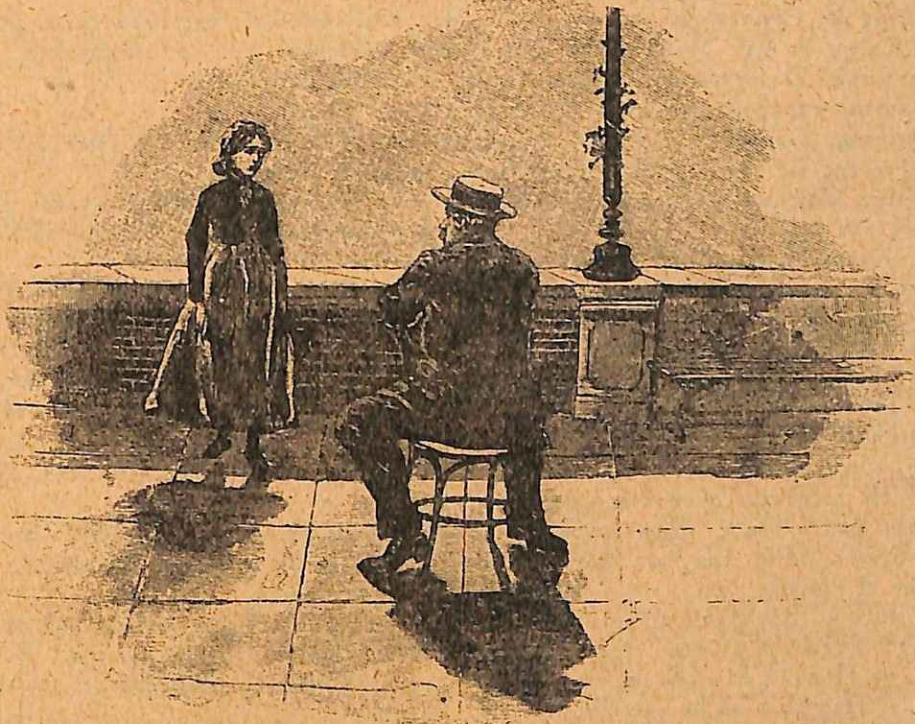
«Μάλιστα θὰ σε χρειάζωμαι καὶ εἰς τὸ Μαρωκούρ· πῆγαινε λοιπὸν ἀπόψε καὶ αὔριον πρῶτ' νὰ ἐμφανισθῇς εἰς τὸ γραφεῖον· θὰ σου εἰπῶ τί θὰ κάμῃς...»

Ἀφοῦ δὲ ἡ Πετρίνα μετέφρασε τὰς παραγγελίας, ἃς ἤθελε νὰ δώσῃ ὁ κ. Βουλφράν εἰς τοὺς μηχανικοὺς, ἀπῆλθεν οὗτος, τὴν ἡμέραν δ' ἐκείνην οὐδεὶς ἐγένετο λόγος περὶ ἀναγνώσεως ἐφημερίδων.

Ἀλλὰ τί ἐσήμαινεν ἂν οὐ ἡ ἐπιούσα ἦτο ἐξησφαλισμένη, τί τῇ ἔμελε περὶ τῆς ἀποτυχίας τῆς σήμερον;

«Μάλιστα, θὰ σε χρειάζωμαι καὶ εἰς τὸ Μαρωκούρ.»

Τὴν φράσιν ταύτην ἐπανέλαβε, διερχομένη τὴν ὁδόν, ἣν ὅτε μετέβαινεν εἰς Σαιμπιπώ, εἶχε διέλθῃ μετὰ τοῦ Πέτρου. Εἰς τί ἔμελλε νὰ χρησιμεύσῃ; Ὁ νοῦς τῆς περιίπτατο, ἀλλ' εἰς οὐδὲν στερεὸν ἠδυνήθη νὰ σταθῇ. Ἐν τῇ μόνον ἦτο βέβαιον, ὅτι δὲν ἐπληροῦντο εἰς τὰς καλαμιστρίδας. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ δὲ ὤφειλε νὰ ἀναμένῃ ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν τῷ πυρετῷ τῆς ἀγωνίας, διότι ὅ,τι εἶχεν ἤδη ἐπιτύχῃ, τῇ ἐπέτρεπε νὰ ἐλπίζῃ τὰ πάντα, ἂν εἶχε τὴν φρόνησιν ν' ἀκολουθήσῃ τὴν γραμμὴν, ἣν τῇ ἐχάραξεν ἡ μήτηρ τῆς πρὶν ἀποθάνῃ, βραδέως, μετὰ φρονήσεως, οὐδὲν ἐπισπεύδουσα, οὐδὲν κινδυνεύουσα· νῦν εἶχεν εἰς χεῖράς τῆς τὸν βίον τῆς, ὅστις θὰ ἦτο ὅ,τι αὐτὴ θὰ τον παρεσκεύαζεν· ἰδοὺ τί ὤφειλε νὰ διανοηταί ὡς ἂν θὰ ἦτο χρεία νὰ ἐκστομίσῃ ἓνα λόγον, ὡς ἂν ἤθελε νὰ ἀ-

«Τί ἔκαμες ἐς τὸ Σαιμπιπώ;» (Σελ. 234, στήλ. α'.)

ποφασίσῃ τι, ὡς ἂν θὰ ἀπετόλμα νὰ προχωρήσῃ ἐν βῆμα εἰς τὰ ἐμπρός· καὶ ταῦτα ἐν ᾧ οὐδενὸς τὴν συμβουλήν ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ.

Ἐπανῆλθεν εἰς Μαρωκούρ οὕτω διανοούμενη, βαδίζουσα βραδέως, ἱσταμένη ὅποτε ἤθελε νὰ δρέψῃ ἄνθος τι παρὰ τῇ βάσει φράκτου, ἢ προσέτι ὅτε ἐνώπιόν τῆς διεφαίνετο καλὴ τῆς θεᾶ τῶν λειμῶν καὶ τῶν ἐντομῶν, ἐνδόμυχός τις ἀναβρασμός, πυρετός τις ὧδουν αὐτὴν νὰ σπεύσῃ τὸ βῆμα, ἀλλ' ἐκουσίως αὐτὴ ἐβράδυνεν αὐτό· πρὸς τί νὰ σπεύδῃ; ὤφειλε νὰ λάβῃ ὡς συνήθειαν νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς ἑαυτὴν τὸν κανόνα τοῦτον, μηδέποτε νὰ ὑποχωρῇ εἰς αὐτομάτους ὁρμάς.

Ἐπανεῦρε τὴν νῆσόν τῆς ὡς τὴν εἶχε καταλίπη, πᾶν πρᾶγμα ἐν τῷ τόπῳ τοῦ τὰ πτηνὰ εἶχον μάλιστα σεβασθῇ τὰ φραγχοστάφυλα τῆς ἰτέας, ἅτινα, ὠριμάσαντα κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς, ἀπετέλεσαν πρὸς τὸ δεῖπνον τῆς φαγητὸν ὅπερ οὐδόλως ὑπελόγιζε.

Ἐπειδὴ εἶχεν ἐπανέλθῃ πολὺ ἐνωρίτερον ἢ ὅτε ἐσχόλαζεν ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου, δὲν ἠθέλησε νὰ κατακλιθῇ εὐθὺς ὡς ἐδείκνυντο, ἕως ὅτου δ' ἐπέλθῃ ἡ νύξ, διῆλθε τὴν ἑσπέραν ἔξω τῆς καλύβης καθήμενη ἐπὶ τῶν καλαμιῶν, ἐκεῖ ἔνθα τὸ βλέμμα ἐξετείνετο ἐλευθέρως ἐπὶ τῇ ἐντομῇ καὶ ἐπὶ τῶν ὀχθῶν αὐτῆς.

Τότε κατενόησεν ὅτι, εἰ καὶ βραχυτάτῃ ἦτο ἡ ἀπουσία τῆς, ὁ χρόνος εἶχε βαδίσῃ καὶ προξενήσῃ μεταβολὰς εἰς αὐτὴν ἀπειλητικὰς. Ἐντὸς τῶν λειμῶν δὲν ἐπεκράτει πλέον ἡ μεγαλοπρεπὴς ἐσπερινὴ σιωπὴ, ἥτις ἐξέπληξεν αὐτὴν σφόδρα κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐγκαθιδρύσεώς τῆς ἐν τῇ νήσῳ, ὅτε καθ' ὅλην τὴν κοιλάδα οὐδὲν ἄλλο ἠκούετο ἐπὶ τῇ τῶν ὑδάτων, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑψηλῶν χόρτων, ὡς καὶ ὑπὸ τὸ φύλλωμα τῶν δένδρων, οὐδὲν ἄλλο ἢ ἡ μυστηριώδης πτήσις τῶν πτηνῶν ἐπανερχομένων εἰς τὰς φωλεὰς τῶν πρὸς ὑπνον. Ἦδη τὴν κοιλάδα ἐτάρασσον μακρόθεν

παντοῖοι θόρυβοι, κτύποι δρεπάνων, κριγμοὶ ἀξόνος, ψόφοι μάστιγος, ψιθυρισμοὶ φωνῶν. Πράγματι, ὡς εἶχε παρατηρήσει ἡ ἀπαρνημένη ἐκ τοῦ Σαίμπιτ, εἶχεν ἤδη ἀρχίσῃ ἡ χορτοκοπία τῶν λειμῶνων, ὧν ὁ χόρτος ἔνεκα τῆς καλῆς αὐτῶν θέσεως εἶχεν ὠριμάσει ταχύτερον· μετ' οὐ πολὺ δὲ οἱ θεριστὰι ἤθελον ἔλθῃ εἰς τοὺς λειμῶνας τῆς ἐντομῆς, ὧν τὴν ὠρίμανσιν εἶχον ἀναβάλλῃ δένδρα μᾶλλον βαθυσία.

Τότε δὲ ἀναμφιβόλως ὤφειλε νὰ καταλίπῃ τὴν φωλεάν της, ἥτις δὲν θὰ ἦτο πλέον κατοικήσιμος· ἀλλ' εἴτε διὰ τῆς χορτοκοπίας, εἴτε διὰ τῆς θήρας τὸ ἀποτέλεσμα δὲν θὰ ἦτο τὸ αὐτὸ μετ' ὀλίγας ὡς ἐγγίσει ἡμέρας;

Καίτοι δὲ ἦτο συνηθισμένη ἤδη εἰς τὴν καλὴν κλινωστρωμὴν ὡς καὶ εἰς τὰ κλειστὰ παράθυρα καὶ τὰς θύρας τὰς κλειστάς, ἐκοιμήθη ἐν τῇ ἐκ πτέριδος κλινῇ της ὡς ἂν μηδέποτε εἶχεν ἐγκαταλίπῃ αὐτήν, καὶ μόνον ὁ ἀνατέλλων ἥλιος τὴν ἀφύπνισεν.

Ἐπορεύθη εἰς τὸ ἐργοστάσιον, ἀλλ' ἀντὶ νὰ μεταβῇ μετὰ τῶν συντρόφων της εἰς τὰς καλαμιστρίδας, κατηυθύνθη πρὸς τὰ γραφεῖα, ἐρωτῶσα ἑαυτὴν τί ὤφειλε νὰ πράξῃ, νὰ εἰσέλθῃ ἢ νὰ ἀναμένῃ;

Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀπεφάσισεν· ἐπειδὴ δὲ θὰ ἴστατο πρὸ τῆς θύρας, θὰ τὴν εὕρισκον ἐάν τὴν προσεκάλουν.

Ἡ προσδοκία αὕτη διήρκεσε σχεδὸν μίαν ὥραν. Τέλος εἶδεν ἐρχόμενον τὸν Ταλουέλ, ὅστις τραχέως ἠρώτησεν αὐτὴν τί ἔκαμνεν ἐκεῖ.

«Ὁ κ. Βουλφράν μ' εἶπε νὰ παρουσιασθῶ σήμερον τὸ πρωὶ εἰς τὸ γραφεῖον.

— Ἡ αὐλὴ δὲν εἶνε τὸ γραφεῖον.

— Περιμένω νὰ με φωνάξουν.

— Ἀναίδια.»

Ἡ Πετρίνα τὸν ἠκολούθησεν· ἐλθὼν εἰς τὴν σκιάδα ἔλαβε κάθισμα καὶ ἐκάθισεν ἱππαστί, νεύσας δὲ διὰ τῆς χειρὸς ἐκάλεσε τὴν Πετρίναν ἐνώπιον αὐτοῦ.

«Τί ἔκαμες ἔς τὸ Σαίμπιτ;»

Εἶπε πρὸς αὐτὸν εἰς τί τὴν εἶχε μεταχειρισθῇ ὁ κ. Βουλφράν.

«Ὁ κ. Φαβρὴς λοιπὸν εἶχε διατάξῃ ἀνοησίες;

— Δὲν εἰξεύρω.

— Πῶς δὲν εἰξεύρεις, δὲν κόβει λοιπὸν τὸ μυαλό σου;

— Βεβαίως δὲν κόβει.

— Κόβει καὶ παρακόβει· ἀλλὰ δὲν ἀποκρίνεσαι, διότι δὲν θέλεις. Μὴ λησμονῆς με ποῖον ὀμιλεῖς. Τί εἰμ' ἐγὼ ἐδῶ;

— Διευθυντής!

— Δῆλα δὴ κύριος, καὶ ἐπειδὴ ὡς κύριος, τὰ πάντα περνοῦν ἀπὸ τὰ χεῖρά μου, πρέπει τὰ πάντα νὰ εἰξεύρω. Ὅσοι δὲν μ' ὑπακούουν τοὺς δίδω δρόμον, μὴ το λησμονῆς».

Αὐτὸς ἦτο ὄντως ὁ ἀνὴρ, περὶ οὗ λέγον αἱ ἐργατίδες ἐν τῇ συγκατοικίᾳ

τῆς κυρᾶς Φραγκίσκας, ὁ τραχὺς κύριος, ὁ τύραννος ὁ θέλων νὰ εἴνε τὸ πᾶν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις οὐ μόνον τοῦ Μαρκωὺρ ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν χωρίων, τοῦ Σαίμπιτ, τοῦ Βακούρ, τῶν Φλεξελλῶν, πανταχοῦ, καὶ εἰς ὃν πάντα τὰ μέσα ἦσαν καλὰ πρὸς ἐπέκτασιν καὶ συντήρησιν τῆς ἐξουσίας του, ἐξ ἴσου, ὑπεράνω μάλιστα τῆς τοῦ κ. Βουλφράν.

«Σ' ἐρωτῶ τί ἀνοησίαν ἔκαμνεν ὁ Φαβρὴς» ὑπέλαβε ταπεινῶς τὴν φωνήν.

— Δὲν ἤμπορῶ νὰ σὰς το εἰπῶ, διότι δὲν το εἰξεύρω, ἀλλ' εἰμπορῶ νὰ σὰς ἐπαναλάβω τὰς παρατηρήσεις τὰς ὁποίας ὁ κ. Βουλφράν μ' εἶπε νὰ μεταφράσω εἰς τοὺς μηχανικούς».

Καὶ ἐπανελάβε τὰς παρατηρήσεις ταύτας, οὐδεμίαν λέξιν ἀποσιωπήσασα.

«Αὐτὰ εἰν' ὅλα;

— Ὅλα.

— Ὁ κ. Βουλφράν σ' ἔδωκε νὰ μεταφράσῃς ἐπιστολάς;

— Ὁχι, κύριε, μόνον μετέφρασα μέρη τῆς Ἀγγλικῆς ἐφημερίδος καὶ ὀλόκληρον τὸ ἐμπορικὸν δελτίον.

— Εἰξεύρεις ὅτι ἂν δὲν μου εἴπῃς τὴν ἀλήθειαν, ὅλην τὴν ἀλήθειαν, θὰ τὴν μάθω γρήγορα καὶ τότε, οὐστ'!

Καὶ διὰ χειρονομίας ἐπέτεινε τὴν τελευταίαν ταύτην λέξιν, ἐκφραστικωτάτην ἤδη ὡς ἐκ τῆς κτηνωδίας της:

«Καὶ διατί δὲν θὰ ἔλεγα τὴν ἀλήθειαν;

— Σέ το λέγω πρὸς εἰδότην σου.

— Δὲν θὰ το λησμονήσω, κύριε, σὰς το ὑπόσχομαι.

— Καλὰ. Τώρα πῆγαινε κάθησε εἰς ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ θρανίον· ἂν ὁ κ. Βουλφράν σε θέλῃ, θὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι σοῦπε νὰ ἔλθῃς».

Περὶ τὰς δύο ὥρας διέμεινεν ἐπὶ τοῦ θρανίου της, δὲν ἐτόλμα δὲ νὰ σαλεύσῃ ἐφ' ὅσον ὁ Ταλουέλ ἦτο ἐκεῖ, οὐδὲ νὰ σκεφθῇ καὶ, συνερχομένη μόνον ὅτε ἐκείνος ἐξήρχετο, ἀλλὰ ταρσαυμένη ἀντὶ νὰ εἴνε ἡσυχος, διότι, ἵνα πιστεύσῃ ὅτι οὐδὲν εἶχε νὰ φοβηθῇ τὸν φοβερὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον, ἦτο χρεῖα πεποιθήσεως αὐθάδους, ἥτις δὲν ἦτο τοῦ χαρακτῆρός της. Ἐμάντευε δὲ κάλλιστα τί ἀπῆτει παρ' αὐτῆς, τοῦτ' ἔστι νὰ γίνῃ κατὰ σκοπὸς αὐτοῦ παρὰ τῷ κ. Βουλφράν ἀπλούστατα, ὥστε νὰ τῷ ἀναφέρῃ πᾶν τὸ περιεχόμενον ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ὅς θὰ ἀνεγίνωσκε.

Τοῦτο βεβαίως εἶχε μὲν κάλλιστα ἐπινοηθῇ πρὸς ἐκφύβισιν τῆς Πετρίνας, εἶχεν ὁμοῦ καὶ τὸ καλόν, ὅτι ὑπέδῃλου ὅτι ὁ Ταλουέλ ἐγίνωσκεν ἢ τοῦλάχιστον ὑπέθετεν ὅτι αὐτὴ θὰ εἶχεν ἐπιστολάς πρὸς μεταφράσιν, τοῦτ' ἔστι ὅτι ὁ κ. Βουλφράν θὰ τὴν παρελάμβανε παρ' αὐτῷ, ἐφ' ὅσον θὰ ἦτο ὁ Κλέφτιν ἄρρωστος.

Πεντάκις ἢ ἑξάκις βλέπουσα ἐμφανι-

ζόμενον τὸν Πέτρον, ὅστις, ὅτε δὲν ἐξετέλει τὰ ἔργα τοῦ ἀμαξηλάτου ἦτο προσκεκολλημένος εἰς τὴν ἰδιαιτέρην ὑπηρεσίαν τοῦ κ. Βουλφράν, ἐνόμισεν ὅτι ἤρχετο πρὸς ἀναζήτησιν της, ἀλλ' αὐτὸς ἐξηκολούθει διερχόμενος πρὸ αὐτῆς, μετὰ σπουδῆς, ἐμφροντικῶς, ἐξερχόμενος εἰς τὴν αὐλήν, ἐπαρρηχόμενος. Μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθεν ὁδηγῶν τρεῖς ἐργάτας, καὶ εἰσῆγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Βουλφράν, κατόπιν δ' αὐτῶν εἰσῆλθεν ὁ Ταλουέλ. Ἰκανὴ ὥρα παρήλθε, διακοπτομένη ἐνίοτε ὑπὸ κραυγῶν ἐρχομένων εἰς αὐτὴν ὁσάνκις ἡ θύρα τοῦ προδόμου ἠνοιγέτο. Προφανῶς ὁ κ. Βουλφράν εἶχε πᾶσαν ἄλλην ἀσχολίαν ἢ νὰ φροντίζῃ περὶ αὐτῆς ἢ καὶ νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι αὐτὴ ἦτο ἐκεῖ.

Τέλος οἱ ἐργάται ἀνεφάνησαν συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Ταλουέλ· ὅτε τὸ πρῶτον διῆλθον εἰς τὸ τολμηρὸν βάδισμα ἀνθρώπων ἐχόντων ἀπόφασιν ἀκράδαντον νὰ μὴ ὑποχωρήσωσι, νῦν δὲ ἡ στάσις αὐτῶν ἐνέφαινε δυσαρέσκειαν, ἀμνηχανίαν, ἐνδοιασμόν. Ἐξερχομένους ἐκράτησεν αὐτοὺς ὁ Ταλουέλ διὰ χειρονομίας:

«Σὰς εἶπεν ὁ κύριος ἄλλο τι παρ' ὅ,τι ἐγὼ σὰς εἶχα εἰπῇ; Ὁχι, δὲν εἰν' ἀλήθεια; Μόνον ὅτι σὰς το εἶπε ὀλιγώτερον μαλακὰ παρ' ὅ,τι ἐγὼ, καὶ εἶχε δίκαιον.

— Δίκαιον!, ἀνεφώνησαν, ἂ! δυστυχία.

— Μὴ το λές αὐτό, κύριε Ταλουέλ.

— Ναί, θὰ το εἰπῶ, ἐπειδὴ εἶνε ἀλήθεια. Ἐγὼ εἶμαι πάντοτε ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Ἡ θέσις μου εἶνε ἀνάμεσόν σας καὶ τοῦ κυρίου, καὶ οὐτε πρὸς τὸ μέρος σας κλίνω οὐτε πρὸς τὸ μέρος του, ἐγὼ εἶμαι μετὰ τὸ μέρος μου καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ μέσον. Ὅταν ἔχετε δίκαιον, τὸ ἀναγνωρίζω, ὅταν ἔχετε ἄδικο, σὰς το λέγω. Σήμερον ἔχετε ἄδικο. Αἱ ἀπαιτήσεις σας δὲν ἔχουν ποῦ νὰ σταθοῦν. Σὰς σπρώχνουν καὶ δὲν βλέπετε ποῦ σας πηγαίνουν. Λέτε καὶ καλὰ πως ὁ κύριος σὰς ἐκμεταλλεύεται, ἀλλὰ ἐκεῖνοι ὁμοῦ πού σας βάζουν νὰ κάμνετε αὐτὰ που κάμνετε, αὐτοὶ σας ἐκμεταλλεύονται. Τοῦλάχιστον ὁ κύριος σὰς δίνει καὶ ζῆτε, αὐτοὶ θὰ σας κάμουν νὰ ψοφήσετε τῆς πείνας σείς οἱ ἴδιοι, αἱ γυναῖκές σας καὶ τὰ παιδιά σας. Τώρα θὰ γίνῃ ὅπως θὰ το θελήσετε· εἶνε δική σας δουλειά, δὲν εἶνε δική μου. Ἐγὼ θὰ τα καταφέρω με νέες μηχανές που θὰ εἴνε ἔτοιμες ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν καὶ θὰ κάμουν τὴν ἐργασίαν καλλίτερον ἀπὸ σὰς, ταχύτερα, οἰκονομικώτερα καὶ χωρὶς νὰ χάνῃ κανεὶς τὸν καιρὸ του νὰ συζητῇ μαζί της—καὶ δὲν εἶνε μικρὸν πρᾶγμα, δὲν εἶνε ἀλήθεια; Καὶ ὅταν κρεμάσετε τὴν γλῶσσάν σας καὶ γυρίσετε πάλιν ἐδῶ με καταιβασμένα τ' αὐτιά, ἢ θέσις σας θὰ εἴνε πιασμένη,

δὲν θὰ ἔχουν πλέον τὴν ἀνάγκην σας. Ὅσα χρήματα ἔξοδέσω εἰς τὰς νέας μου μηχανὰς θὰ τα εἰσπράξω πολὺ σύντομα. Αὐτὸ εἶνε· τὰ πολλὰ λόγια εἶνε φτώχεια.

— Ἀλλά...

— Ἄν δὲν ἐκαταλάβετε, δὲν θὰ χασομερῶ νὰ σας ἀκούω».

Καὶ οἱ μὲν τρεῖς ἐργάται οὕτως ἀποπεμφθέντες, ἀπῆλθον κύπτοντες τὴν κεφαλὴν, ἡ δὲ Πετρίνα ἐξηκολούθει περιμένουσα ἕως οὗ ὁ Πέτρος, ἐλθὼν παρελάβεν αὐτὴν καὶ εἰσῆγαγεν εἰς εὐρύχωρον γραφεῖον, ἐνθα εὗρε τὸν κ. Βουλφράν καθήμενον πρὸ μεγάλης τραπέζης, ἣν ἐκάλυπτον ἐγγράφα πιεζόμενα διὰ πείστρον· ἕκαστον πίεστρον εἶχεν ἀνάγλυφον γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου, ἵνα τα ἀναγνωρίζῃ ἡ χεὶρ ἀντὶ τῶν ὀφθαλμῶν, συσκευαί δὲ ἡλεκτρικαὶ καὶ τηλεφωνικαὶ κατεῖχον ἐν τῶν ἄκρων τῆς τραπέζης.

Ὁ Πέτρος δὲν ἀνήγγειλε τὴν Πετρίναν εἰσελθούσαν, ἀλλὰ κλείσας τὴν θύραν ἀφῆκεν αὐτὴν ἐν τῷ γραφεῖῳ καὶ ἀπῆλθεν. Περιμένουσα ὀλίγον ἐνόμισεν ὅτι ὤφειλε νὰ ἀναγγεῖλῃ τῷ κ. Βουλφράν τὴν παρουσίαν της.

«Εἶμαι ἡ Χρυσούλα, εἶπε.

— Σ' ἐγνώρισα ἀπὸ τὸ βῆμά σου· πλησίασε καὶ ἀκουσε. Ὅσα μ' ἐδιηγήθης περὶ τῶν δυστυχιῶν σου καὶ ἡ δραστηριότης τὴν ὁποίαν ἔδειξες, με συνεκίνησαν ὑπὲρ σοῦ. Ἀφ' ἐτέρου μὲ ἤρπασεν ἡ εὐφυΐα τὴν ὁποίαν ἔδειξες καὶ ὡς διερχομένης τῶν μηχανικῶν καὶ εἰς τὰς μεταφράσεις τὰς ὁποίας μοῦ ἔκαμες. Ἀφ' ὅτου ἡ ἀσθένειά με κατέστησεν ἀόμματος, ἔχω χρεῖαν ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος νὰ βλέπῃ ἀντὶ ἐμοῦ καὶ νὰ εἰξεύρῃ νὰ παρατηρῇ ὅ,τι του δείξω καὶ πρὸς τοῦτοίς νὰ μου ἐξηγῇ ὅ,τι του φαίνεται παράξενον. Ἠλπίσα ὅτι ὁ Πέτρος θὰ ἦτο ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ζητῶ, διότι καὶ αὐτὸς εἶνε ἐξυπνος, ἀλλὰ πίνει καὶ τὸσον ἀπεκτηνώθη, ὥστε μόνον ὡς ἀμαξηλάτης εἶνε χρήσιμος καὶ πάλιν κατ' ἐπιείκειαν. Λοιπὸν θέλεις νὰ λάβῃς τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν ὁ Πέτρος δὲν ἐφάνη ἄξιός νὰ λάβῃ; Καὶ ἐν πρώτοις θὰ ἔχῃς ἐνεργήοντα φράγχα τὸν μῆνα καὶ δῶρα, ἐάν, ὡς ἐλπίζω, μείνῃς εὐχαριστημένος».

Πνιγμένη ὑπὸ τῆς χαρᾶς ἡ Πετρίνα ἴστατο ἄναυδος.

«Δὲν λέγεις τίποτε;

— Ζητῶ νὰ εὕρω λόγους νὰ σας εὐχαριστήσω, ἀλλ' ἡ συγκίνησίς μου καὶ ἡ ταραχὴ μου εἶνε τόση, ὥστε δὲν εὕρισκω... Δὲν πιστεύετε...

«Ἐκεῖνος δὲ ὑπολαβὼν εἶπε:

«Πιστεύω ὅτι τῷ ὄντι εἶσαι συγκινημένη, ἡ φωνή σου μὲ το λέγει, καὶ χαίρω πολὺ, διότι τοῦτο εἶνε ὑπόσχεσις ὅτι θὰ πράξῃς ὅ,τι δύνασαι διὰ νὰ μ' εὐ-

αρεστήσῃς. Τώρα καὶ ἄλλο· ἔγραψες εἰς τοὺς συγγενεῖς σου;

— Ὁχι, κύριε, δὲν εἰμπόρεσα, δὲν ἔχω χαρτί...

— Καλὰ, καλὰ· θὰ εἰμπόρεσῃς· εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Κλέφτιν, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ μείνῃς ἕως ὅτου ἐκεῖνος ἱατρευθῇ, θὰ εὕρῃς ὅ,τι σου χρειάζεται.

«Ὅταν γράψῃς πρέπει νὰ εἴπῃς εἰς τοὺς συγγενεῖς σου τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν ἔχεις εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ ἐάν ἔχουν νὰ σου προσφέρουν τι καλλίτερον, θὰ σε καλέσουν νὰ ὑπάγῃς, εἰ δε μὴ, θὰ σε ἀφήσουν ἐδῶ.

— Βεβαίως θὰ μείνῃς ἐδῶ.

— Αὐτὸ φρονῶ καὶ ἐγὼ καὶ πιστεύω ὅτι τώρα τοῦτο εἶνε τὸ καλλίτερον εἰς σέ. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ζῇς ἐντὸς τῶν γραφείων καὶ θὰ εἶσαι εἰς σχέσιν πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους, πρὸς τοὺς ὁποίους θὰ φέρῃς τὰς διαταγὰς μου, καὶ ἐπειδὴ θὰ ἐξέρχεσαι μαζί μου, δὲν εἰμπορεῖς νὰ φορῇς τὰ φορέματα τῆς ἐργατίας, τὰ ὁποῖα μάλιστα, ὅπως μ' εἶπεν ὁ διευθυντής, εἶνε ἀποκαμωμένα...

— Εἶνε κουρέλλια· ἀλλὰ σας βεβαίω, κύριε, ὅτι δὲν εἶνε οὔτε ἀπὸ ὀκνηρίαν, οὔτε ἀπὸ ἀμέλειαν.

— Μὴ ὑπερασπίζῃς τὸν ἑαυτόν σου. Ἀλλὰ τέλος πάντων ἐπειδὴ πρέπει νὰ ἀλλαχθοῦν, θὰ ὑπάγῃς εἰς τὸ ταμεῖον καὶ θὰ σου δώσουν σημείωσιν ν' ἀγοράσῃς ἀπὸ τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα τῆς κυρίας Λαχὰζ ὅ,τι χρειάζεται, φορέματα, ἀσπρόρρουχα, καπέλλον, ὑποδήματα».

Ἡ Πετρίνα ἠκούσθη ὡς ἐάν τι ἐλάλει ἀντὶ γέροντος τυροῦ καὶ σοδαροῦ, εὐμορφος Μοῖρα κινουσα ὑπεράνω αὐτῆς τὴν μαγικὴν της ῥάβδον.

Ὁ κ. Βουλφράν ἀνεκάλεσεν αὐτὴν εἰς τὸ εἶναι.

«Εἶσαι ἐλευθέρα νὰ ἐκλέξῃς ὅ,τι θέλῃς· ἀλλὰ μὴ λησμονεῖς ὅτι ἡ ἐκλογὴ σου θὰ με διαβεβαιώσῃ περὶ τοῦ χαρακτῆρός σου. Πρόσεχε εἰς τοῦτο. Σήμερον δὲν θὰ σε χρειασθῶ. Εἰς αὐρίον.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΙΚΑ

1.

Παιδί που έχει κεφαλή
ποῦνε μυαλό γεμάτη,
μεγάλα λόγια δὲν λαλεῖ,
μεγάλα ἔργα πράττει.

2.

Πλούσιο σπάταλο ἔς τὸ δρόμο
εἶδα νὰ κακοπερνᾷ
τὸν φτωχὸ τὸν οἰκονόμο
δὲν τὸν εἶδα νὰ πεινᾷ

Γ. Μ. ΒΙΖΥΝΝΟΣ

[Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς]

Η ΙΕΡΟΤΗΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΘΕΝΙΑΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 227)

— Ἰβραήμ-μπέη-Σεφῆ, ἀπεκρίθη ὁ φυγάς ἀνορθωθείς ὑπερηφάνως καὶ δείξας εἰς τὸν φιλοξονοῦντα αὐτὸν μέτωπον ἡσυχον, πρόσωπον ἀτρόμητον.

— Ἰβραήμ-μπέη-Σεφῆ! ὁ δολοφόνος τοῦ πατρός μου! ἀνέκραξε ὁ Γεζίδ ἀναπηδήσας καὶ ζητῶν τὸ γιγατάνιον του. Καὶ ἤλθεσ κάτω ἀπὸ τὴν στέγην μου νὰ στεγάσῃς τὸ κατηραμένον σου μέτωπον, τὸ κατώφλιόν μου ἦλθες νὰ πατήσῃς, ἄθλιε κακοῦργε!

— Γεζίδ, ἀπήντησεν ὁ Ἰβραήμ, μετόν ἡσυχον καὶ σοδαρόν, εἰξεύρεις ὅτι δὲν σ' ἐγνώρισα ὅπως καὶ σὺ δὲν ἐγνώρισες ἐμέ· Ἀπλῶς λοιπὸν ἡ τύχη μ' ἐφενεν ἐδῶ... Εἰμποροῦσα ἀκόμη νὰ σου εἰπῶ, ὅτι ἂν ἐφόνευσας τὸν πατέρα σου, πρὸ πάντε ἐτῶν εἰς τὴν Ἰεμένην, τὸν ἐφόνευσας εἰς ἀνοικτὸν πόλεμον, εἰς μάχην κανονικὴν. Αἱ δύο φυλαὶ μας ἐφιλονίκουν περὶ τῆς διανομῆς πλουσίας λείας, ἡ ὁποία ἀπετελεῖτο ἀπὸ πολῦτιμα ὑφάσματα, λαμπροὺς ἵππους καὶ αἰχμαλώτους. Εἶμαι φονεὺς, εἶνε ἀλήθες, ἀλλ' ὀχι καὶ δολοφόνος. Ἀλλ' ἄς τ' ἀφήσωμεν αὐτά. Πᾶρε τὸ αἷμά μου, ἐδαρέθηκα τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ζωὴν. Ὁ πατήρ σου τὸ διατάττει, νὰ ἡ κεφαλὴ μου, κτύπα! Δὲν θ' ἀκούσῃς καμμίαν μομφήν, κανὲν παράπονον, κανένα στεναγμόν.

Ἀλλ' ὁ Γεζίδ, ἔτρεχεν ἄνω κάτω με ὀφθαλμοὺς σπινθηροβολοῦντας, ἄγριος καὶ πελιδνός, σείων πυρετωδῶς τὸ γιγατάνιον του, κεραυνοβολῶν διὰ τοῦ βλέμματός του τὸν γονυπετῆ ξένον· ἀλλ' ἐπειτα ἔκλινε τὸ μέτωπόν του εἰς τὸ ἔδαφος, ἔτρεμεν, ἐκράζεν, ὠλόλυζεν, ἀλλὰ δὲν ὕψωνε τὴν χεῖρά του νὰ κτυπήσῃ.

— Ὁ πατήρ μου! ὁ πατήρ μου! ἐψέλλιζεν· αὐτὸς τὸν ὁποῖον τόσον ἀγαποῦσα· τοῦ ὁποῖου ὁ θάνατος μοῦ κατεξέσχισε τὴν καρδίαν μου. Αὐτὸς τὸν ὁποῖον ὠρκίσθη νὰ ἐκδικήσω, τοῦ ὁποῖου τὸν φονέα ἐζήτουν τόσον καιρὸν καὶ ἠλπίζον νὰ τιμωρήσω!

Ἐξαφθεις δὲ ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεων τούτων, αἱ ὁποῖαι ἀνεβίβαζον τὸ αἷμα εἰς τὸ μέτωπόν του καὶ τὸν ἀφρὸν εἰς τὸ στόμα του, ὥρμησεν ὑψώμενον κρατῶν τὸ γιγατάνιον κατὰ τοῦ Ἰβραήμ διὰ νὰ τὸν κτυπήσῃ.

Ἀλλ' ὁ βραχίον του κατέπεσεν ἀδρανῆς, κάτωχρος δὲ καὶ με χεῖρας τρεμούσας ὠπισθοχώρησεν.

— Ἀθλίε! δολοφόνε! λιτήριε! Ἐκάθισες εἰς τὴν ἐστίαν μου. Ἐμοιράσθης μαζί μου τὸ ψωμί καὶ τὸ ἄλας. Δὲν εἰμπορῶ λοιπὸν νὰ σε φονεύσω. Πρέπει νὰ σε σεβάσθῃ καὶ νὰ σε προστατεύω· εἶσαι ξένος μου... Καὶ ἐν

τούτοις σε μισώ, σε καταρῶμαι, ὦ μισητότερε τῶν ἐχθρῶν μου!... Ὡ πάτερ μου, ἂν με βλέπης, εἰπέ μου, εἰπέ μου, τί πρέπει νὰ κάμω;

Οὕτω ὁ Γεζιδ ἄσθμαίνων, φρικτῶν ἡγωνία μεταξύ τῆς υἱικῆς φιλοστοργίας καὶ τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὸν νόμον, μεταξὺ τῆς ἐκδικήσεως καὶ τοῦ νόμου.

Ἐπὶ τέλους συναισθανθεὶς ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβῃ ἀνδρικήν ἀπόφασιν, ἐπλησίασε πρὸς τὸν ἐχθρὸν του με χεῖλιν τρέμοντα ἀκόμη, ἀλλὰ κρατῶν τὴν αἰχμὴν τοῦ γιγατανίου πρὸς τὰ κάτω.

— Διὰ νὰ μάθω ποῖον εἶνε τὸ καθήκον μου, τί πρέπει νὰ πράξω, θὰ ὑπάγω νὰ ἐρωτήσω τὸν Θεόν· θὰ ὑπάγω νὰ προσπέσω εἰς αὐτὸν καὶ νὰ του ζητήσω συμβουλὴν. Ἀλλ' ὀρκίσου με πρὸ πάντων ὅτι δὲν θὰ ἐπωφεληθῇς αὐτὴν τὴν ἀπουσίαν μου διὰ νὰ φύγης.

— Πῶς νὰ φύγω καὶ ποῦ νὰ ὑπάγω ὅπως εἶμαι ἀποκατωμένος, ἐλεεινὸς καὶ ἄθλιος; ἡ κάμηλός μου εἶνε εἰς τοὺς σταύλους σου κοντὰ εἰς τὰς ἰδικὰς σου. Διὰ νὰ σου ἀποδείξω ὅτι δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ δραπετεύσω, θὰ σε συνοδεύσω καὶ ἔως εἰς τὸ τέμενος. Κ' ἐγὼ θὰ παρακαλέσω τὸν Θεόν ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης μου. Καὶ ἂν ὁ Θεὸς σοῦ εἴπῃ νὰ με φονεύσης, με φονεύεις εἰς τὴν ἐπιστροφὴν.

Ὁ Γεζιδ ἀδυνατῶν νὰ ὁμιλήσῃ ἐκ τῆς συγκινήσεως, ἔνευσεν ὅτι παραδέχεται, καὶ οἱ δύο διελθόντες τὴν αὐλὴν ἐξῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν καὶ μετ' ὀλίγον ἐφθασαν εἰς τὸ τέμενος τὸ ὁποῖον δὲν ἀπείχε.

Ἀφῆσαντες ἔξω τὰ σανδάλια τῶν εἰσῆλθον δια μικρᾶς πύλης εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἰκοδομήματος, τὸ ὁποῖον ἀπετελεῖτο ἀπὸ πελώριον θόλον ὑποασταζόμενον, καὶ στηριζόμενον ὑπὸ κίονων παντοειδῶν οἵτινες ἀπετέλουν στοὰς μυστηριώδεις.

Ἐντὸς τοῦ τεμένους ὑπῆρχον διάφοροι κόγχαι ἐν αἷς εὐρίσκονται οἱ τάφοι ἀνθρώπων τιμωμένων ὡς ἀγίων ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Αἱ κόγχαι αὗται ἦσαν ἐστολισμέναι μετὰ μεγάλης χάριτος καὶ πολυτελείας· ποικιλόχρωμα ἀραβουργήματα καὶ χρυσὰ ῥητὰ τοῦ Κορανίου διεκόσμων αὐτάς.

Ἐνώπιον τοῦ τάφου ἐνὸς τοιοῦτου ἀνδρός, ὀνομαστοῦ ἄλλοτε διὰ τὴν σοφίαν καὶ τὰς ἀρετάς του, ἐγονυπέτησεν ὁ Γεζιδ, στηρίζων τὸ μέτωπόν του ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πλησίον του ἴστατο ὁ Ἰβραήμ, κλίνων τὴν κεφαλὴν, περιμένων νὰ ἀποφασισθῇ ἡ ζωὴ του.

Ἀρκετὴν ὥραν διήρκεσεν ἡ προσδοκία αὐτῇ, ἡ ἀγωνιώδης· ἔπειτα ὁ Γεζιδ ἀνορθωθείς ἔκαμε νεῦμα εἰς τὸν Ἰβραήμ. Οὗτος τὸν ἠκολούθησεν ἐν σπουδῇ, διότι ὁ ἱερεὺς θόλος δὲν ἔπρεπε ν' ἀκούῃ λόγους κατάρτας καὶ μίσους. Καὶ ὅτε ἐξῆλ-

θον εἰς τὴν ὁδόν, ὁ Γεζιδ ὠχρὸς καὶ τρέμων ἀκόμη εἶπεν εἰς τὸν ἐχθρὸν του:

— Ὁ πατήρ μου με ὠμίλησεν ἐκ τοῦ τάφου. Μοὶ εἶπεν ὅτι ἡ ἐκδικησίς μας πρέπει νὰ σταματᾷ εἰς τὸ κατώφλιον τῆς οἰκίας μας... Τὸ διήλθες τὸ κατώφλιον τοῦτο; Ἐπὶ τοῦ παρόντος μοὶ εἶσαι ἱερεὺς... Ἀλλὰ φύγε, ἀπομακρύνθητι, νὰ μὴ σε ἐπανιδῶ. Νά, πᾶρε αὐτὸ τὸ βαλάντιον· εἶνε γεμάτο χρυσὰ νομίσματα καὶ θὰ σε βοηθήσουν νὰ φύγης. Ἐνθυμήσου μόνον ὅτι δὲν πρέπει νὰ σε συναντήσω ποτέ, μήτε εἰς τὸ πηγάδι, μήτε εἰς τὸ τέμενος, μήτε εἰς τὴν ἀγοράν, μήτε εἰς τὴν ἐρημον. Ἐκεῖ δὲν θὰ εἶσαι πλέον ξένος μου, θὰ εἶσαι ἄθλιος φονεὺς καὶ θὰ ἐκδικήσω τὸ αἷμα τοῦ πατρός μου.

Ὁ Γεζιδ ταῦτα λέγων ἀπεμακρύνθη ταχέως, στρεφόμενος ἐνὶ τοῖς ἀπειλητικὰς χειρονομίας πρὸς τὸν Ἰβραήμ, ὅστις παρετήρει ἐνὸς τὸ πρὸς αὐτὸν ῥιφθὲν βαλάντιον.

Μετ' ὀλίγον ἐφάνησαν οἱ ὑπηρεταὶ τοῦ Γεζιδ φέροντες τὴν κάμηλον τοῦ Ἰβραήμ. Ἐθῆκαν τὸ βαλάντιον εἰς τὴν χεῖρά του, τὸν ἐβοήθησαν ν' ἀναβῇ εἰς τὴν κάμηλον, ὁ δὲ δυστυχὴς, ἄθλιώτερος ἀκόμη καὶ περισσότερον ἀπηλπισμένος, συντετριμμένος ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἡρωϊκῆς ἐκείνης ἐκδικήσεως, ἀπεμακρύνθη βραδέως, ἐπιστρέφων εἰς τὴν ἐρημον.

ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΚΑΛΑΙΣΕΝΟΣ

ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΑΣΠΑΛΑΞ

Μίαν ἡμέραν ἦλθεν εἰς τὸ βάθος ἐνὸς πυκνοῦ δάσους ἐν ζεῦγος αἰτῶν καὶ ἔκτισαν τὴν φωλεάν των ἐπὶ τῆς κορυφῆς μιᾶς παμπалаίας δρυός. Ἐσυλλογίζοντο δὲ καὶ οἱ δύο πῶς θὰ ἀναθρέψουν τὰ μικρά, τὰ ὁποῖα ἔμελλε νὰ γεννήσῃ ἡ θήλεια μετ' ὀλίγον, ὅτε εἰς ἀσπάλαξ ἀκούσας τὰ σῆδρα αὐτὰ τοὺς ἐσυμβούλευσε ταπεινῶς νὰ ἐκλέξουν ἄλλο μέρος διὰ κατοικίαν, διότι τὸ δένδρον εἶχε σάπιν ρίζαν καὶ ἐκινδύνευε νὰ πέσῃ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν.

Ὁ υπερήφανος ὅμως αἰετὸς δὲν κατεδέχθη ἀκούσῃ τὴν συμβουλὴν ἐνὸς ἀσπάλακος. Αὐτὸς, ὁ ὁποῖος πετᾷ εἰς τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ καὶ βλέπει τὸν ἥλιον, νὰ περιμένῃ ὁδηγίαν ἀπὸ ἐν τυφλὸν ζῶον τὸ ὁποῖον κατοικεῖ μέσα εἰς μίαν τρύπαν τῆς γῆς!

Ἐν τῇ μεταξὺ ἐγεννήθησαν τὰ μικρά· ὁ δὲ αἰετὸς περιέτρεχε τὰ ὕψη ζη-

τῶν τροφῶν. Ἡμέραν τινὰ ἔφερε πολλὴν τροφὴν εἰς τὰ τέκνα του· ἀλλὰ τί βλέπει; Ἡ μεγάλη δρυς ἔπεσε καὶ τὰ τέκνα του καὶ ἡ σύζυγός του ἦσαν χαμαὶ καὶ ἐξέπνεον.

Ὁ αἰετὸς κλαίει τὴν δυστυχίαν του.

— Σκληρὰ τιμωροῦμαι διὰ τὴν υπερηφάνειάν μου· ἀλλὰ ποῖος νὰ φαντασθῇ ὅτι ἐν τῶσιν ταπεινὸν ζῶον ἠδύνατο νὰ μοι συμβουλεύσῃ τόσον ὀρθὸν πρᾶγμα —

— Ἄ! ἀποκρίνεται ἐκ τῆς ὀπῆς του ὁ ἀσπάλαξ. Ἄν μ' ἐπεριφρόνεις ὀλιγώτερον, θὰ εἴξευρες ὅτι ἐγὼ ζῶν ὑπὸ κάτω ἀπὸ τὴν γῆν ἔχω ἐδῶ τὴν κατοικίαν μου καὶ εἶδα ὅτι ἡ ρίζα τοῦ μεγάλου δένδρου εἶχε σαπίσῃ. Ὅσοι εἶνε χαμηλά βλέπουν πράγματα που δὲν τα βλέπουν ὅσοι εἶνε ὑψηλά.

Ὅταν μᾶς συμβουλεύουν, δὲν πρέπει νὰ παρατηρῶμεν ἂν ἡ συμβουλὴ μᾶς δίδεται ἀπὸ ὑψηλὰ ἢ χαμηλὰ· πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τί ἀξίζει καὶ ὅχι ποῖος τὴν δίδει.

[Κατὰ τὸν διάσημον ρῶσον μυθογράφον ΚΡΙΑΩΦ]

Η ΓΡΥΝΙΑΡΑ

Καὶ τώρα, κοῦκλα, σιωπὴ! Πεινᾷς; Διψᾷς; Νυστάζεις; Ὅχι. Λοιπὸν εἰν' ἐντροπὴ νὰ κλαῖς καὶ νὰ γρυνιάζης.

Κανέναν ἔχει καὶ δουλειά, Σαρώνει. πλέκει, ῥάπτει καὶ ἡ συγνή ἡ ἀγκαλιὰ κάθε παιδι το βλάπτει.

Γιὰ τοῦτο ἄκου νὰ σε πῶ, μὴν τρώγῃς γιὰ χάδια. Κι' ἐγὼ τὰ χάδια τ' ἀγαπῶ μὰ πρέπει νᾶμαι κι' ἄδεια.

Τὸ ξέρεις πῶς εἰν' ἐντολὴ ἀπ' τὸ Θεὸ δοσμένη; Ἄπ' τῆς μαμμᾶς τῇ συμβουλῇ κανέναν νὰ μὴ βγαίνει;

Λοιπὸν ἐγὼ ἡ σπλαγχνικὰ μαμμὰ σε συμβουλεύω, νὰ μὴ μου γίνῃς κακιὰ Σὰν βλέπεις καὶ δουλεύω.

Σὰν βλέπεις καὶ συνομιλῶ καὶ μ' ἦλθαν ἐπισκέψεις μὴ κάμνης τότε σὺν τρελλῷ, μὴ θές νὰ βρεπτεῖς.

Γιατ' ὅσο καὶ ἂν σ' ἀγαπῶ σοῦ βγάξω τὰ μποτίνια, μέσα 'ς τὴν κούνια σὲ σκεπῶ καὶ σοῦ περῶ ἡ γρύνια.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

[Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς]

ΤΟ ΕΞΑΦΝΙΚΟ ΛΟΥΤΡΟ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Τί ζέστη αὐτὰς τὰς ἡμέρας, αἱ! Ὅποιος τύχη νὰ εἶνε ἔξω πρὸς τὸ μεσημέρι δὲν βλέπει τὴν ὥρα πότε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ σπιτάκι του. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου πίπτουν ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι ὡς ἀν λωμένο μολύβι. Ἡ ἀντηλιά τῶν μαρμαρίνων κτιρίων βασανίζει τὰ μάτια. Ἀμα ἰδῇ κανεὶς καμμιὰ λωρίδα σκιάς κοντὰ εἰς ἓνα τοῖχον τρέχει ἐκεῖ μὴν εἶνε ἡ ζέστη ὀλιγώτερη.

Εἰς τὰ σπίτια μέσα εἶνε σκιά· τὰ παράθυρα εἶνε κατὰκλειστα· ἀλλὰ δὲν εἶνε δροσιά· ὁ ἰδρὼς τρέχει ἀπὸ τὰ μέτωπα· καὶ ὅλοι συλλογίζονται με πόθο ὀλίγη δροσιὰ κάτω ἀπὸ τὸ πυκνὸν φύλλωμα ἐνὸς δένδρου εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἢ σιμὰ εἰς τὴν ἀκρογιαλιά ὅπου φυσᾷ ὁ δροσερὸς ὁ μπάτης.

Εἰς τὴν θάλασσα δροσιζει κανεὶς καὶ τὸ σῶμά του καὶ ἀφίνει μέσα εἰς τὸ καθαρὸ κύμα τὴν ζέστην καὶ τὴν κούρασιν καὶ βγαίνει δροσερός.

Τὰ λουτρά ὅμως δὲν γίνονται μόνον εἰς τὴν θάλασσαν, γίνονται καὶ εἰς τὰ σπίτια· καὶ κάποτε γίνονται τὴν ὥραν που δὲν πρέπει.

Ὁ Τάσος — μὴ τον βλέπετέ που φορεῖ φουστανάκι, εἶνε ἀγόρι — βλέπει κάθε πρωτὶ τὸν πατέρα του που κανεὶ ψυχρολουσία· βλέπει ὅτι βάζει τὸ σφουγγάρι ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι του καὶ τὸ νερὸ πίπτει εἰς ὅλον τὸ σῶμά του.

Προχθὲς τὸ μπάνιο, γεμάτο νερὸ, ἦτο εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου κάμνει ὁ πατέρας του τὸ λουτρόν. Ὁ πατέρας του εἶχε πάγῃ εἰς τὸ γραφεῖον καὶ ἡ μητέρα εἶχε ἐργασίαν.

Ὁ Τάσος εἶχε φορέσῃ τὸ φόρεμά του, ἀλλ' ὁ μικρὸς Τότης ἦτο ἀκόμη με τὰ νυκτικά του. Καὶ

καθὼς τον εἶδε νὰ ἐμβαίνει εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ὁ Τάσος ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ τί ὠραῖο πρᾶγμα εἶνε ἡ ψυχρολουσία· ἠθέλησε νὰ τὴν δοκιμάσῃ ὅμως ὅχι εἰς τὸν ἑαυτὸν του ἀλλὰ εἰς τὸν Τότην.

Ἐπῆρε τὸ σφουγγάρι καὶ ἐμπρός· μία, δύο, τρεῖς· ἔπερνε νερὸ ἀπὸ τὸ μπάνιο καὶ τὸ ἔστιβε ἐπάνω 'ς τὸ κεφάλι τοῦ Τότη· ἔκαμε τὸ πουκαμισάκι του μούσκεμμα· ὁ δυστυχὴς Τότης ἄρχισε νὰ μὴν ἡμπορῇ νὰ ἀναπνέῃ καὶ ἔβαλε τέσ φωνές·

— Μητέρα, θὰ πνιγῶ!

Τρομαγμένη ἔτρεξε εἰς τὸ δωμάτιον ἡ μητέρα· τὸ ἀστεῖο τοῦ Τάσου τοῦ ἐβγήκε ξυνὸ. Διὰ νὰ μὴ τον ἐκθέσω, δὲν λέγω τί ἔπαθε· ὅπως δῆποτε ὅταν γίνεται λόγος διὰ ἐξαφνικά λουτρά ἀλλάζει ὁμιλίαν.

ΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΑΔΕΛΦΟΙ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 230).

Ὁ λοχαγὸς ὀπισθοχωρῶν κατὰ ἐξήκοντα ἔτη ἐνόμιζεν ὅτι ἐπανεβλέπε τὸν ἀγαπητὸν ἐκείνον ἀδελφόν, τὸν πιστὸν σύνοτρον τῶν νεανικῶν του χρόνων. Ὁ Ἰάκωβος ἔμεινεν ὅπως ἦτο ἄλλοτε, μόνον δὲ ὁ λοχαγὸς ἐκάμφθη ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν.

Αἱ σκέψεις αὐταὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰσέρχοντο εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ γηραιοῦ στρατιωτικοῦ.

Ἐφίγγεν ἀκόμη τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου, ὅτε φωνὴ πολὺ γλυκεῖα εἶπεν ἑξαρχα:

— Θεῖτε, δὲν μας φιλεῖτε;

Καὶ ὁ Παυλάκης, ὁ πονηρὸς καὶ χαριτωμένος, ὕψωθείς ἐπὶ τῶν ὀνύχων τῶν μικρῶν ποδῶν του, προσέφερε τὸ ἀγγελικὸν του πρόσωπον εἰς τὰ χεῖλη τοῦ γέροντος.

Ὁ λοχαγὸς ἔλαβε διὰ τῆς χειρὸς τὸν μικρὸν, ὅστις ἐξήτει ἐν φίλημα, καὶ ἀπέθηκε πολλὰ ἐπὶ τῶν ῥοδοχρῶν παρειῶν του, ἀλληλοδιαδόχως δὲ ἐφίλησε καὶ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς. Τότε ἐκ τῆς ἐπαφῆς πρὸς τὰς δροσερὰς ἐκείνας μορφάς, ὁ θεὸς ἠσθάνθη ἑξαρχα ὡς νὰ ἐπανερχετο ἡ νεότης εἰς τὴν καρδίαν του καὶ νὰ τὸν ἀνεξωγόνει ὁλόκληρον.

Τὸν Ἰάκωβον ἀπεκάλει «ἀνεψιέ μου». Ἡ δὲ φωνὴ του προσελάμβανε κατὰ μικρὸν καὶ ἀνεπιστήτως τόνους θωπευτικούς, οἵτινες καὶ αὐτὸν ἀκόμη θά τον ἐξέπληττον ἐὰν ἐπρόσρχεν εἰς αὐτούς.

Τὰ ἄλλα παιδιά ἀπεκάλει «παιδιά μου». Καὶ ἠσθάνετο ἀπόκρυφόν τινα χαρὰν ὅτι ἦτο ὁ προστάτης τῶν χαριστάτων ἐκείνων ὄντων.

Ἄλλ' αἰφνης μία σκέψις ἐπῆλθεν εἰς τὸ πνεῦμά του.

«Τὰ παιδιά πεινοῦν, τὰ παιδιά ἔχουν πάντοτε ὀρεξίν».

— Εὐχарιστοῦμεν, θεῖτε, ἀπεκρίθη ὁ σοβαρὸς Ἰάκωβος· ἐφάγαμεν εἰς τὸν τελευταῖον σταθμόν, καὶ διὰ τὸ δειλινὸν μένει εἰς τὸν καθένα μας ἓνα κομμάτι ψωμί που θά μας φθάσῃ.

Ὁ λοχαγὸς ἠνοίξεν ἐκπλήκτους ὀφθαλμούς· ὀλίγον ἔλειψε ν' ἀναφωνήσῃ.

— Ἄ! παρὰ πολὺ γνωστικοί, μοῦ εἶσθε, ἀνεψιοί μου. Θέλω νὰ φάγετε, εἰδεμὴ θὰ μαλῶσωμεν.

Ἄλλ' ἡ σκέψις κατεπράυνε τὴν ὁρμήν. — Ἄς περιμένωμεν, εἶπε, θὰ ἰδοῦμεν ἄργότερα.

Τὰ παιδιά δὲν ἦσαν κουρασμένα, οἱ δὲ πόδες τῶν ἠθελον ν' ἀποζημιωθοῦν διὰ τὴν μακρὰν ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς ἀμάξης ἡσυχίαν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ μπάρμπας «Κύττα' κεῖ» δὲν ἦτο ἀκόμη ἔτοιμος ν' ἀναχωρήσῃ, ὁ λοχαγὸς περιήγαγε τὰ παιδιά εἰς τὴν πόλιν καὶ ἔδειξεν εἰς αὐτὰ τὰ ἄξια λόγου θεάματα.

Τὴν δευτέραν ὥραν, ὅτε τὸ λεωφορεῖον ἐμελλε νὰ εἶνε ἑτοιμὸν εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν τοῦ Ταχυδρομείου, ὁ λοχαγὸς παρκολληθούμενος ὑπὸ τῶν παιδίων διηυθύνθη πρὸς τὸ μέρος ὁποῦθεν ἐμελλον νὰ ἐπιβιβασθοῦσιν.

Οἱ σκελετώδεις ἱπποὶ ἦσαν ἤδη ἐξευγμένοι εἰς τὴν βαρεῖαν ἀμαξάν· ὁ «Κύττα' κεῖ» ἐτοποθετεῖ τοὺς ἐπιβάτας. Ὅτε εἶδε τὸν λοχαγὸν παρακολουθούμενον ὑπὸ τοῦ λόγου του, ἐκπληξίς ἀνέφραστος ἐζωγραφήθη ἐπὶ τῆς μορφῆς του. Πολλὴν ὀρεξίν εἶχε νὰ μάθῃ πῶθεν ἐξεφύτρωσαν τὰ τέσσαρα ἐκείνα παιδιά, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ ἐρωτήσῃ τὸν γηραῖον στρατιωτικόν, ὅστις τὴν πρῶαν τῶ εἶχε φανῇ πολὺ ὀλίγον προσήγορος.

Τώρα ἡ δυσθυμία εἶχεν ἐξηφανισθῇ ἐκ τῆς μορφῆς τοῦ λοχαγοῦ, ὅπως διασκορπίζεται ἡ ὀμίχλη ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, μετὰ μειδιάματος δὲ προσέβλεπε τὰ παιδιά τὰ ὁποῖα ἀνέβαινον ἀθόρυβως καὶ ἐτοποθετοῦντο ἐντὸς τοῦ λεωφορείου.

Πρὶν ἀναβῇ καὶ αὐτὸς εἶπεν εἰς τὸν «Κύττα' κεῖ».

— Θὰ σταματήσῃς εἰς τὸ «Ἐρημητήριον μας»; οἱ ἀνεψιοί μου καὶ ἐγὼ δὲν θὰ πάμε μακρότερα.

Ἀνεψιοί του! ἀνεψιοί του λοιπὸν ἦσαν. Ὁ λοχαγὸς εἶχε λοιπὸν ἀνεψιοὺς τοὺς ὁποίους κανεὶς δὲν ἐφρατάζετο, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐξεφύτρωσαν ἑξαρχα ὡς νὰ ἐτινάσσοντο ἀπὸ κανὲν κουτίον.

Εὐχарιστημένος ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης ἀνέβη εἰς τὸ κάθισμά του, προσεκάλεσε διὰ μικρὰς ἀλμπιγγὺς τοὺς βραδύνοντας ἐπιβάτας, καὶ σείων τὴν μεγάλην μάστιγά του ἐθώπευσε τὰς πλευρὰς τῶν ἰσχυῶν ἱππων του. Οὗτοι συγκεντρώσαντες τὰς δυνάμεις τῶν ἔσειαν τὴν παλαιὰν ἀμαξάν, ἥτις ἐκυλίσθη βαρέως ἐπὶ τοῦ ἀνωμάλου λιθοστρώτου.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τί ἔκανεν ἡ Σουλβία, ἡ ἀδελφὴ τοῦ λοχαγοῦ;

Καθημένη εἰς τὸν ἐξώστην ἔρραπτε μελγχολικῶς, στρέφουσα λαθραῖως τὸ βλέμμα πρὸς τὴν ὁδόν, ἥτις ἐξετείνετο ὡς μικρὰ κονιορτώδης ταινία, διὰ μέσου τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ἀμπέλων.

Ὅσακις διήρχετο ἀμαξὰς τις, ἡ ἀγαθὴ Σουλβία ἐταράσσετο· ἀλλὰ δὲν ἦτο τὸ ἀναμενόμενον λεωφορεῖον. Τώρα πλὴν ὁμως δὲν ἠπατάτο· ἤκουε τοὺς κωδωνίσκους καὶ τοὺς πλαταγισμούς τῆς μεγίστης μάστιγος τοῦ «Κύττα' κεῖ».

Ἀνωρθώθη διὰ μιᾶς· «Αὐτοὶ εἶνε!» ἐφίθυρσε· καὶ ἡ καρδία τῆς ἐκτύπησε δυνατὰ, ὅπως εἶχε κτυπήσῃ ἡ καρδία τοῦ λοχαγοῦ κατὰ τὴν ἀφίξιν τῆς ἀμαξοστοιχίας.

Τρέμουσα ὀλίγον ἐπροχώρησε μέχρι τῆς θύρας τοῦ οἴκου καὶ ἐφθασε τὴν στιγμήν καθ' ἣν ἐσταμάτησεν ἡ ἀμαξά.

Ὁ λοχαγὸς κατέβη μειδιών, μετ' αὐτὸν

δὲ τέσσαρα παιδιά ἐπήδησαν ἐλαφρῶς ἐπὶ τῆς χλόης.

Καθὼς εἶδε τὰ μαυροφοροῦντα ἐκείνα παιδιά, τὰς παιδικὰς ἐκείνας μορφάς, ἐπὶ τῶν ὁποίων διήλθον ἤδη αἱ πικρίαι τῆς ζωῆς, ἀπὸ δὲ τῶν διαγνῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἔρρευσαν ἤδη ἀληθῆ δάκρυα, ἡ ἀγαθὴ θεὰ συνενικήθη τόσον βαθέως, ὥστε δάκρυα ἔρρευσαν ἀκουσίως ἐπὶ τῶν ἔρρυτιδωμένων παρειῶν τῆς.

— Τὰ καίμένα! ἐφίθυρσε.

Ὅτε δὲ ὁ γηραιὸς στρατιωτικὸς ἐπροχώρησε πρὸς τὴν ἀδελφὴν του λέγων: «Οἱ ἀνεψιοί σου, Σουλβία» ἡ ἀγκάλη τῆς ἠνοίχθη διὰ νὰ δεχθῇ τὰ ὄρφανά.

Ἐφίλησεν ἀλληλοδιαδόχως τὰ παιδιά· πρῶτον τὸν σοβαρὸν Ἰάκωβον, ἔπειτα τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἀνδρέαν καὶ τέλος τὸν Παυλάκην, ὅστις ἐκρεμάσθη εἰς τὸν λαίμον τῆς.

Θεῖα Σουλβία, εἶπε μετ' ἡφελῆ φωνήν του, θὰ σ' ἀγαπῶ· γιατί μοῦ φαίνεται πως ξανάβλεπω τὴ γιαιά, ἂν καὶ δὲν τῆς μοιάζεις.

— Πῶς; εἶπεν ὁ θεὸς μετ' ὀνύχων τὴν ὁποίαν προσπαθεῖ νὰ καταστήσῃ αὐστηράν, διὰ νὰ κρύψῃ τὴν συγκίνησιν του· ἡ θεὰ σὰς σὰς φέρῃ εἰς τὸν νοῦν σὰς τὴν μάμμην σὰς ἀφ' οὗ δὲν τῆς ὁμοιάζει;

— Μ' αὐτὸ τί; εἶπε μετ' ὀνύχων τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του. Ἡ γιαιά ἦτανε κοντὴ καὶ ἡ θεὰ Σουλβία εἶνε ὑψηλὴ· εἶχε μαῦρα μαλλιά, κόκκινα μάγουλα, γαλανὰ μάτια καὶ ἡ θεὰ Σουλβία δὲν ἔχει τίποτε ἀπ' αὐτά. Ἀλλὰ μᾶς κυττάζει ὅπως μᾶς ἐκκύταζε ἡ γιαιά, μᾶς φιλεῖ ὅπως ἐκείνη· καὶ μᾶς λέγει ὅπως ἐκείνη· ἀπαιδιά μου» καὶ ἔπειτα φαίνεται καλὴ· καὶ ὅλοι ὅσοι εἶνε καλοὶ ὁμοιάζουν.

— Καὶ ἐγὼ δὲν φαίνομαι καλός, κύριε ἀνεψιέ μου; ἐξηκολούθησεν ὁ θεὸς ὑποκριθεὶς τὸν ἄγριον.

— Σὺ θεῖτε, εἶσαι καλὸς χωρὶς νὰ φαίνεσαι· μὰ δὲν πταίεις σύ. Πταῖουν τὰ μεγάλα μυστάκια σου καὶ ἡ χονδρὴ ἡ φωνή σου· μὰ ἐγὼ πάλι θὰ σ' ἀγαπῶ.

«Ὅλοι ἐγέλασαν» ὁμοίως δὲ καὶ ὁ κηπουρός, διότι οὗτος θέλων νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν ἐχθρὸν εἶχε προχωρήσῃ χωρὶς νὰ τὸν ἴδωι μέχρι τῆς θύρας τοῦ κήπου.

Ὁ γέλως του τὸν ἐπρόδωκε. Ὁ δὲ ἐχθρὸς ἐφόρμησε κατ' αὐτοῦ καὶ ὀλίγον ἔλλειψε νὰ τὸν ἀνατρέψῃ. Ὁ λοχαγὸς καθ' ὁδὸν εἶχεν ὁμιλήσῃ εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνεψιοὺς του περὶ τοῦ πιστοῦ ἐκείνου καὶ ἀφωσιωμένου συντρόφου τῶν, ὁ δὲ μικρὸς Παῦλος ἐξεδήλου ζωηρῶς τὴν γεννωμένην πρὸς αὐτὸν ἀγάπην του· ὁ Ἰάκωβος, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἀνδρέας ἔτειναν τὴν χεῖρα πρὸς τὸν γηραῖον ἀπόμαχον, ὅστις ἐπέστρεψε κατενθουσιασμένος πρὸς τὴν Μαριάνναν.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ

— Ζήτω! Ἐνὰ γράμμα ἀπὸ τὸν θεόν!

— Στάσου νὰ τὸ ἰδῷ!

— Ὅχι· ποῦ εἶνε ὁ πατέρας;

Ἡ κραυγὴ, «πατέρα! μητέρα!» ἀντήχει εἰς τὴν οἰκίαν, μετ' ὀλίγον δὲ ὁ ὁλόκληρος ἡ οἰκογένεια ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς γονεῖς, τὸν Θρασύβουλον, τὸν Λεωνίδα καὶ τὴν Μαρίαν συνηθροίσθησαν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ὅλοι παρετήρουν μετ' προσοχὴν καὶ ἀνυπομονησίαν τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν ἠνοίξεν ὁ πατήρ.

Τὴν ἔστειλεν ὁ θεὸς Θρασύβουλος, ὁ μόνος ἀδελφὸς τῆς μητρός, καὶ ἀνάδοχος τοῦ δωδεκαετοῦς ἀνεψιοῦ του εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκε καὶ τὸ ὄνομά του. Εἶχε ὑπάγῃ πρὸ τινων μηνῶν εἰς τὴν Δυτικὴν Ἀφρικὴν, ὡς ἀντιπρόσωπος μεγάλου ἐμπορικοῦ καταστήματος, τὸ ὁποῖον ἠθέλε νὰ μάθῃ λεπτομερῶς ποῖα προϊόντα ἠδύναντο νὰ ἐξαχθῶσιν ἐκεῖθεν.

Ὁ θεὸς Θρασύβουλος ἕως τότε εἶχε στείλῃ μόνον ἐπιστολικά δελτάρια· φαντάζεσθε λοιπὸν μετ' ὅποιαν χαρὰν ἐχαίρεισθῃ ἡ πρώτη μακρὰ ἐπιστολή. Ὁ πατήρ ἀνέγνωσε:

«Λέβη, τῇ 14 Σεπτεμβρίου 189...»

Ἀγαπητοί μου,

Σὰς ἀνήγγειλα ἤδη διὰ δελταρίων τὴν αἰσίαν ἀφίξιν μου εἰς Τάγγαν καὶ Λέβην, καὶ τώρα σὰς γράφω διὰ μακρῶν. Ἐπειδὴ ἠξέυρω μετ' ὅποιαν περιέργειαν καὶ ἀνυπομονησίαν προσμένουν οἱ δύο ἀνεψιοί μου τὴν ἐπιστολήν μου, θὰ σὰς γράψω εἰς ὕψος τὸ ὁποῖον νὰ καταλαμῶναι καὶ αὐτοί.

Εἰς τὴν Τάγγαν ἐξῆλθα ἀπὸ τὸ ἀτμόπλοιον καὶ ἀποχαιρετίσας τοὺς συνταξιδιώτας μου ἐξηκολούθησα τὸ ταξιδεῖόν μου μόνος καὶ πεζός. Ἐπειδὴ δὲ εἶχα συστατικὸν γράμμα πρὸς ἓνα Ἑλληνα ἔμπορον (περιεργόν, δὲν ὑπάρχει μέρος τοῦ κόσμου εἰς τὸ ὁποῖον νὰ μὴ εὐρίσκωνται Ἑλληνες) εὗρον φιλοξενίαν καὶ περιποίησιν, ἕως ὅτου νὰ κάμω ἐν ἀνέσει τὰς προετοιμασίας μου. Συνίσταντο δὲ αἱ προετοιμασίαι μου εἰς τὸ νὰ εὕρω ἐντοπίους, οἱ ὁποῖοι νὰ φέρουν τὰ πράγματά μου ἕως τὸ μέρος ὅπου ἔπρεπε νὰ φθάσω. Ἄν ὁμως, παιδιά, θαρρεῖτε πως ἦτο τοῦτο εὐκόλον πράγμα, ἀπατάσθε· ἐνόμισα ὅτι ἐπέτυχα τέλος τρεῖς ἀνθρώπους ὅπως τοὺς ἠθελα, ἀλλ' αὐτοὶ με ἀρῆκαν τὴν τελευταίαν στιγμὴν εἰς τὴν μέσσην, καὶ ἠναγκάσθη νὰ παραλάβω τρεῖς ἄλλους.

Εἰξέυρετε ὅτι ὁ θεὸς σὰς Θρασύβουλος δὲν εἶνε δειλός, ἐν τούτοις ὁμως δὲν ἦτο ὁλως διόλου ἡσυχος ὅτε ἐξεκίνησε μετ' ὅλους τρεῖς μαύρους συνοδοιπόρους του, οἵτινες ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας θὰ ἦσαν τὰ μόνα ἀνθρώπινα ὄντα, τὰ ὁποῖα ἐμελλε νὰ βλέπῃ. Ἀλλ' ἔπρεπε

νὰ προχωρήσω, καὶ ὅ,τι γίνῃ ἂς γίνῃ.

Ἰσως νομίζετε ὅτι ὁ δρόμος μας διήρχετο διὰ μέσου χαριέντων χωρίων καὶ σκιερῶν ὁδῶν. Κάθε ἄλλο· διὰ μέσου δασῶν καὶ βουνῶν καὶ τελαμάτων ὑπὸ τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου ἔπρεπε νὰ προχωρῶμεν καὶ διὰ μονοπατίων, εἰς τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ἰσχυρῶμεν νὰ ἀνοίγωμεν δίοδον.

Θέλετε νὰ μάθετε καὶ ποῖαν ὄψιν εἶχεν ἡ συνοδεία; ἐμπρὸς ἐπήγαγαν οἱ τρεῖς μαῦροι, ἕκαστος φέρων ἐν μέρος τῶν πραγμάτων μου, ἐβαινον δὲ ἡσυχῶς καὶ σιγῆλως, καὶ ἔπειτα ἡρόμην ἐγὼ, κρατῶν εἰς τὴν μίαν μου χεῖρα ἐν βιβλίον διὰ νὰ μάθω μερικὰς φράσεις τῆς γλώσσης τῶν μαύρων, εἰς δὲ τὴν ἄλλην μανδύλιον διὰ νὰ σκουπίζω τὸν ἰδρωτά μου ἢ νὰ κάμνω ὀλίγον ἀέρα· εἰς τὴν μέσσην μου εἶχον δύο γεμάτα πιστόλια, καὶ ἐν ὅδῳ ἐγχειρίδιον.

Ἡ περιγραφή αὕτη θ' ἀρέσῃ βεβαίως πολὺ εἰς τὸν ἀνεψιόν μου Θρασύβουλον, ὅστις ἀγαπᾷ τὰς περιπετείας, μάθε ὁμως, μικρέ μου, ὅτι ἡ ἐκδρομὴ αὕτη εἰς τὴν Ἀφρικὴν δὲν εἶνε παιγνίδι.

Τέλος πάντων ἐτελείωσεν ἡ ἀτελεύτητος ἡμέρα, ἔπαυσεν ὁ φοβερός καύσων καὶ ἤρχισα νὰ παρατηρῶ μετ' ἐνδιαφέρον τὴν χώραν καὶ τὰ φυτὰ τῆς. Διήλθομεν διὰ μέσου ἐνὸς δάσους, τοῦ ὁποῖου τὰ μεγαλοπρεπῆ δένδρα με κατεμάγευσαν.

Ὡδικὰ πτηνὰ δὲν ὑπάρχουν σχεδὸν εἰς τὰ μέρη ταῦτα, ἀλλ' οἱ ἀνεψιοί μου καὶ ἰδίως ἡ μικρά μου ἀνεψία δὲν θὰ ἠσθάνοντο διόλου τὴν ἐλλείψιν τῶν ἂν ἐβλεπον τοὺς ποικιλόχρους παπαγάλους καὶ νὰ πηδοῦν ἀπὸ δένδρον εἰς δένδρον ἢ τοὺς κωμικοὺς πιθήκους, οἵτινες ἀναρριχῶνται εἰς τὰ δένδρα με ἀπίστευτον ταχύτητα καὶ ἐξαφανίζονται μετ' ὅσην ταχύτητα ἐνεφανίσθησαν.

Ἐδῶ ὑπάρχουν δηλητηριώδεις ὄφεις, τῶν ὁποίων τὸ δῆγμα εἶνε θανατηφόρον, καὶ διάφορα ἄλλα ἐντομα· φοβερόν δὲ εἶνε πρὸ πάντων ἐν εἶδος μυρμηκῶν. Ἐπιχειροῦν μεγάλας ἐπιδρομὰς, αἱ δὲ κατοικίαι κατὰ τῶν ὁποίων ἐστρατεύουσιν εἶνε κατεστραμμένα ἀνευ ἐλπίδος σωτηρίας, διότι δὲν ἀναχωροῦν εἰμὴ ἀφ' οὗ καταβροχθίσωσι καὶ τὸ τελευταῖον ψυχρὸν φραγσῖμου πράγματος.

Ἄλλ' ἂς ἐπανεέλθωμεν εἰς τὸ ταξιδεῖόν μου. Ἠλπίζω ὅτι θὰ ἐφθάνωμεν πρὶν νυκτῶσθαι εἰς τὸν σταθμὸν τῶν ἀγγλων, εἰς Οὐμπαν, ἀλλ' ἡ νωθρότης τῶν μαύρων μου ἐγένεν αἰτία νὰ μὴ φθάσωμεν· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ περάσω τὴν νύκτα εἰς τὸ ὑπαιθρον μαζί με αὐτοὺς. Τοῦτο δὲν ἦτο διόλου εὐχάριστον, διότι δὲν εἶχα ἀπολύτως καμμίαν ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς μαύρους συνοδοιπόρους μου.

Οἱ μαῦροι ἠναψαν πυρὰν, καὶ ἐγὼ μὲν

ἠτοίμασα φαγητὸν ἐκ τῶν προμηθειῶν, τὰς ὁποίας ἔφερα μετ' ἐμοῦ, οἱ δὲ ἰθαγενεῖς κατεσκεύασαν τὸ σῦνηθες ἐξ ὀρυζῆς φαγητὸν τῶν.

Μετὰ τὸ φαγητὸν ἐσκεπάσθη μετ' ἡμῶν ὁ σταθμὸς, τὴν ὁποίαν παρὰ τὴν θέλησίν μου μοὶ εἶχε δώσῃ ὁ φιλοξενήσας Ἑλληὴν ἐν Τάγγα. Τότε ἐνόησα πόσον δίκαιον εἶχε, διότι ἐδῶ εἶνε πολὺ ἀπότομος ἡ μεταβολὴ τῆς θερμοκρασίας, τὰς δὲ καυστικότητας ἡμέρας διαδέχονται κατὰψυχροι νύκτες, ἀνευ δὲ τῆς φιλικῆς του φροντίδος θὰ ἤρπαζα καμμίαν πούνταν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἐσηκωνόμην. Συγχρόνως ἐπλάγιασαν καὶ δύο ἐκ τῶν συνοδοιπόρων μου, ὁ δὲ τρίτος ἔμεινε φρουρὸς πλυσίον τοῦ πυρός, νὰ ἔχῃ τὸν νοῦν του νὰ μὴ σβύσῃ, καὶ μὴ ἐπιπέσουν ἑξαρχα ἐπάνω μας πάνθηρες, λέοντες καὶ ἄλλα ἄγρια θηρία, τὰ ὁποῖα ἐφορμῶσιν εἰς τὸ σκότος κατὰ τῶν θυμάτων τῶν, ἐμποδίζονται ὁμως ἀπὸ τὸ πῦρ.

Τὸ ἄγνωστον μέρος εἰς τὸ ὁποῖον εὐρισκόμην, ὅπως καὶ ἡ συντροφία τῶν τριῶν μαύρων με ἐκράτησαν πολλὴν ὥραν ἄγρυπνον· πόσον εὐκόλα ἠδύναντο νὰ με φονεύσουν εἰς τὸν ὕπνον μου, νὰ πάρουν ὅ,τι εἶχα—εἶχα δὲ καὶ χρήματα οὐχὶ ὀλίγα μαζί μου—καὶ νὰ φύγουν. Ἐξέβαλα ἀπὸ τὴν μέσσην μου τὰ ὅπλα καὶ ἐκρατοῦσα τὸ ἐν πιστόλι εἰς τὴν χεῖρά μου, διὰ νὰ εἶμαι ἔτοιμος εἰς ὑπεράσπισιν ἐν περιπτώσει ἐπιθέσεώς τινος, ἀλλ' οἱ δύο μαῦροι ἐκοιμῶντο ἡσυχᾶ, ὁ δὲ τρίτος εἶχε τὴν προσοχὴν του ὅλην ἐστραμμένην εἰς τὴν πυρὰν. Ἡ μεγάλη ἡσυχία, ἥτις με περιεκύκλωσε, με ἀπεκοίμισεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἐπὶ τέλος δὲ ἐβυθίσθη εἰς βαθὺν ὕπνον.»

— Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! διέκοψε τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ἡ μήτηρ τοῦ Θρασυβούλου· καὶ ἂν του ἔκαμαν τίποτε;

— Δὲν τὸν ἐπείραξαν καθόλου οἱ μαῦροι, ἀλήθεια; εἶπε μετὰ φόβου ἡ Μαρία.

— Ἀνόητη, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ, πῶς θὰ ἔγραφε λοιπὸν τότε τὸ γράμμα τοῦτο;

Ἡ μικρὰ Μαρία ἀνέπνευσεν ἀνακουφισθεῖσα, ὁ δὲ πατήρ κατ' ἐπίμονον παράκλησιν τοῦ Θρασυβούλου ἀνέγνωσε περαιτέρω.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ

